

**w sprawie wytycznych do sporządzania sprawozdania finansowego
i informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego**

Na podstawie art. 31 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2018 roku poz. 994 z późn. zm.) oraz art. 40 ust.3 pkt.5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz.U. z 2017 roku poz. 2077 z późn. zm.) w związku z § 23 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r.poz. 1911 i z 2018 r. poz. 2471) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się zasady sporządzania sprawozdania finansowego dla jednostek organizacyjnych Gminy Ślemień, stanowiące Załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia oraz instrukcję sporządzania Informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego przez jednostki organizacyjne Gminy Ślemień stanowiącą Załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Wprowadza się wykaz jednostek organizacyjnych zobligowanych do sporządzania sprawozdania zgodnie z ustalonymi zasadami stanowiący Załącznik Nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 3.

Zarządzenie obejmuje wszystkie jednostki utworzone po wprowadzeniu niniejszego zarządzenia.

§ 4.

Przepisy niniejszego zarządzenia mają zastosowanie po raz pierwszy przy sporządzaniu sprawozdania finansowego za 2018 rok.

§ 5.

Wykonanie zarządzenia powierza się kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy Ślemień.

§ 6.

Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Skarbnikowi Gminy

§ 7.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania.

WÓJT
Jarosław Krzak
Jarosław Krzak

2018.157

Zasady sporządzania sprawozdania finansowego dla jednostek organizacyjnych Gminy Ślemień

§ 1.

Ilekcroć w niniejszych zasadach jest mowa o:

1. Ustawie o rachunkowości – rozumie się przez to Ustawę z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości;
2. Rozporządzeniu – rozumie się rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
3. Ustawie o finansach publicznych – rozumie się przez to Ustawę z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.
4. Jednostkach- rozumie się przez to wszystkie jednostki budżetowe Gminy Ślemień.

§ 2.

Niniejsze zasady sporządzania sprawozdania finansowego dotyczą wszystkich jednostek budżetowych Gminy Ślemień sporządzających sprawozdanie na dzień 31 grudnia każdego roku.

§ 3.

1. Sprawozdanie finansowe powinno być sporządzone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa na podstawie ksiąg rachunkowych, które zawierają wszystkie operacje gospodarcze dotyczące okresu sprawozdawczego, udokumentowane rzetelnymi, kompletnymi i poprawnie zakwalifikowanymi do zaksięgowania dowodami księgowymi.
2. Przed sporządzeniem sprawozdania finansowego jednostki, powinny:
 - a. przeprowadzić inwentaryzację aktywów i pasywów zgodnie z przepisami art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości,

- b. jeżeli przeprowadzenie spisu z natury składników majątku lub uzgodnienie sald w drodze ich potwierdzenia przez kontrahentów z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe – prawidłowy stan aktywów i pasywów należy ustalić drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i ich weryfikacji,
 - c. wycenić składniki aktywów i pasywów według wartości bilansowej tj. z uwzględnieniem wszelkich korekt wartości użytkowej i handlowej aktywów zgodnie z art. 28 ustawy o rachunkowości.
3. Sprawozdanie finansowe zgodnie z rozporządzeniem powinno składać się z następujących dokumentów:
 - bilansu, wg załącznika nr 5 rozporządzenia,
 - rachunku zysków i strat (wariant porównawczy), wg załącznika nr 10 rozporządzenia,
 - zestawienia zmian w funduszu jednostki, wg załącznika nr 11 rozporządzenia
 - informacji dodatkowej, wg załącznika nr 12 rozporządzenia, sporządzone na obowiązujących formularzach.
4. Sprawozdanie finansowe sporządzone na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych powinno zostać złożone do dnia 31 marca roku następnego w Urzędzie Gminy w Ślemieniu.
5. Sprawozdanie finansowe powinno obejmować okres od 1 stycznia do 31 grudnia okresu sprawozdawczego, oraz porównywalne dane finansowe za okres od 1 stycznia do 31 grudnia roku poprzedniego.
6. W przypadku gdy w okresie sprawozdawczym nastąpiła zmiana zasad rachunkowości obowiązujących w poprzednim okresie sprawozdawczym, dane finansowe przedstawiane za poprzedni okres sprawozdawczy powinny zostać dostosowane do zasad rachunkowości obowiązujących w danym okresie sprawozdawczym.
7. Sprawozdanie finansowe powinno przedstawiać rzetelny i wiarygodny obraz sytuacji majątkowej, finansowej oraz wyniku finansowego jednostki.
8. Sprawozdanie finansowe sporządza się w złotych i groszach.
9. Sprawozdanie finansowe winno być prawidłowe pod względem formalnym i rachunkowym, wolne od błędów księgowych podpisane przez głównego księgowego oraz kierownika (dyrektora) jednostki.
10. Sporządzając sprawozdanie finansowe jednostka powinna stosować się do prowadzonej polityki rachunkowości oraz obowiązujących przepisów.

**Instrukcja sporządzania Informacji dodatkowej
do sprawozdania finansowego przez jednostki organizacyjne
Gminy Ślemień**

§ 1.

Uwagi ogólne

- 1.** Informacja dodatkowa powinna zawierać dane w zakresie ustalonym w załączniku nr 12 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 i z 2018 r. poz. 2471). Zgodnie z tym załącznikiem obejmuje ona wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.
- 2.** Informacja dodatkowa powinna zawierać istotne dane i objaśnienia niezbędne do tego, aby sprawozdanie finansowe odpowiadało warunkom określonym w art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości, tj. aby rzetelnie i jasno przedstawiało sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy jednostki.
- 3.** Informacja dodatkowa stanowi liczbowo-opisowe uzupełnienie (uszczegółowienie, wyjaśnienie, rozszerzenie) danych wykazanych w bilansie, rachunku zysków i strat, zestawieniu zmian w funduszu jednostki.

§ 2.

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

W części I Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, należy wykazać następujące informacje:

- a) nazwę jednostki;
- b) siedzibę jednostki;
- c) adres jednostki;

- d) podstawowy przedmiot działalności jednostki;
- e) wskazanie okresu objętego sprawozdaniem;
- f) wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli w skład jednostki nadrzędnej lub jednostki samorządu terytorialnego wchodzi jednostki sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe;
- g) omówienie przyjętych zasad rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacja). W tym punkcie wprowadzenia podawane są informacje dotyczące przyjętych przez jednostkę rozwiązań (zasad, metod, sposobów) spośród wielu dopuszczonych do stosowania przepisami ustawy o rachunkowości lub rozporządzeniem MF z 13 września 2017 r., a także określonych w Krajowych Standardach Rachunkowości (KSR), które mogą przykładowo dotyczyć: przyjętych przez jednostkę nieobjętą obowiązkiem corocznego badania sprawozdania finansowego zasad w zakresie kwalifikacji umów leasingu, wyceny instrumentów finansowych, zasad dokonywania odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (art. 32 ust. 6 i art. 33 ust. 1 ustawy o rachunkowości), zasad wyceny, nie rzadziej niż na dzień bilansowy aktywów finansowych i zapasów (art. 28 ust. 1, art. 34 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości), metod prowadzenia ewidencji szczegółowej rzeczowych składników aktywów obrotowych (art. 17 ust. 2 ustawy o rachunkowości) oraz wyceny ich stanu końcowego (art. 34 ust. 4 ustawy o rachunkowości), zasad dokonywania odpisów aktualizujących wartość aktywów, zasad stosowanych do leasingu operacyjnego, w tym metodę ujmowania opłat leasingowych (w szczególności, jeżeli jednostka obiera inną metodę niż liniową), zasad stosowanych do leasingu finansowego, a w szczególności metodę podziału opłat leasingowych na część kapitałową i odsetkową oraz przyjętą politykę rachunkowości w zakresie amortyzacji przedmiotu leasingu.
We wprowadzeniu podaje się tylko te przyjęte do stosowania formy, sposoby, zasady oraz metody w zakresie rachunkowości, które ustawodawca pozostawił jednostce do wyboru. Nie wymienia się zatem i nie omawia tych, które są dla jednostki obligatoryjne;
- h) inne informacje.

§ 3.

Dodatkowe informacje i objaśnienia

Do „Wprowadzenia do sprawozdania finansowego” każda jednostka wypełnia wszystkie tabele. Jeżeli któraś z pozycji w załączonych tabelach nie występuje w jednostce należy wykazać dane zerowe.

W części II Dodatkowe informacje i objaśnienia należy wykazać następujące informacje:

1.

a. Punkt 1.1.

Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzeń.

Informacje te należy przedstawić w formie poniższej tabeli nr 1

WÓJT
Jarosław Krzak

b. Punkt 1.2.

Aktualna wartość rynkowa środków trwałych, w tym dóbr kultury.

Punkt uzupełniany jest wyłącznie wtedy, gdy jednostka posiada takie informacje, poprzez wypełnienie tabeli Nr 2.

Tabela Nr 2. Aktualna wartość rynkowa środków trwałych

Lp	Wyszczególnienie	Aktualna wartość rynkowa	Dodatkowe informacje
1.	Grunty		
2.	Budynki		
2.	Dobra kultury		

c. Punkt 1.3.

Kwota dokonywanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych.

Informacje te należy przedstawić w formie poniższej tabeli nr 3.

Tabela Nr 3. Odpisy aktualizujące wartość aktywów trwałych

Lp	Wyszczególnienie	Kwota odpisów	Dodatkowe informacje
1.	Długoterminowe aktywa niefinansowe		
2.	Długoterminowe aktywa finansowe		

d. Punkt 1.4.

Wartość gruntów użytkowanych wieczystie.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów jest wykazywane w ewidencji bilansowej. Prezentuje się je w aktywach bilansu. Wartość gruntów, na które ustanowiono prawo wieczystego użytkowania gruntów, ujmuje się w ewidencji pozabilansowej. Informacje dotyczące gruntów otrzymanych w wieczyste użytkowanie należy przedstawić w formie poniższej tabeli nr 4.

Tabela Nr 4. Grunty w wieczystym użytkowaniu

Lp	Treść (nr działki, nazwa)	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (4 + 5 - 6)
				zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6	7
1.		Powierzchnia (m ²)				
		Wartość (zł)				
2.		Powierzchnia (m ²)				
		Wartość (zł)				

e. Punkt 1.5.

Wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu.

Należy wykazać wartość obcych środków trwałych, które jednostka użytkuje na podstawie wymienionych umów, z których niezbitcie wynika, że jednostka nie musi (nie ma obowiązku lub prawa) ich amortyzować lub umarzać (jeżeli np. umowa nie spełnia co najmniej jednego z warunków określonych w art. 3 ust.4 pkt. 1-7 ustawy o rachunkowości). Wartość takich środków trwałych ujmuje się w ewidencji pozabilansowej i w zależności od potrzeb można dokonać ich prezentacji w formie poniższej tabeli nr 5.

Tabela Nr 5. Środki trwałe nieamortyzowane lub nieumarzane

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany w trakcie roku obrotowego		Stan na koniec roku obrotowego (3 + 4 - 5)
			zwiększenia	zmniejszenia	
1	2	3	4	5	6
1.	Grunty				
2.	Budynki				

Wartość środków trwałych może wynikać z zawartych umów lub z polis ubezpieczeniowych albo w przypadku braku danych w tym zakresie – może zostać ustalona szacunkowo przez jednostkę we własnym zakresie.

f. Punkt 1.6.

Liczba oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych

Mogą one zostać wykazane w tabeli Nr 6

Tabela Nr 6. Posiadane papiery wartościowe

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia	Zmniejszenia	Stan na koniec roku obrotowego
1.	Akcje i udziały					
2.	Dłużne papiery wartościowe					

g. Punkt 1.7.

Dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego z uwzględnieniem stanu należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan zagrożonych pożyczek)

W pozycji tej wykazuje się informacje o odpisach aktualizujących wartość należności, dokonanych zgodnie z przepisami art. 35b ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Zestawienie danych może być sporządzone w podanej tabeli Nr 7.

Tabela Nr 7. Stan odpisów aktualizujących wartość należności

Lp.	Grupa należności	Stan na początek roku obrotowego	Zmiany stanu odpisów w ciągu roku obrotowego			Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	wykorzystanie	rozwiązanie	
1	2	3	4	5	6	7
1.						
2.						

Podaje się dane liczbowe według grup należności ujmowanych w aktywach bilansu.

h. Punkt 1.8.

Dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym.

W sytuacji, kiedy jednostka tworzy rezerwy, ich wartość należy przedstawić w formie poniższej tabeli nr 8.

c) inne zobowiązania finansowe (wekslowe)								
d) zobowiązania wobec budżetów								
e) z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń								
g) z tytułu wynagrodzeń								
h) pozostałe								
Razem								

j. Punkt 1.10.

Kwota zobowiązań w sytuacji, gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub zwrotnego.

Powyższe dane należy przedstawić w formie poniższej tabeli nr 10.

Tabela Nr 10. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego (zgodnie z przepisami podatkowymi)

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota zobowiązań	Dodatkowe informacje
1.	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego zgodnie z przepisami o rachunkowości		
2.	Zobowiązania z tytułu leasingu zwrotnego zgodnie z przepisami o rachunkowości		

k. Punkt 1.11.

Łączna kwota zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i form tych zabezpieczeń.

W tej pozycji dodatkowych informacji wykazywane są zobowiązania, które są zabezpieczone na składnikach majątku jednostki: wekslem, hipoteką, zastawem lub zastawem skarbowym, albo oddaniem majątku pod zarząd osobie trzeciej do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sporu przez sąd. Najczęściej zabezpieczane są zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz zobowiązania podatkowe.

Informacje podane w tej pozycji mają wskazać na ograniczenia jednostki w dysponowaniu aktywami trwałymi lub obrotowymi i mogą zostać przedstawione w tabeli.

Powyższe dane należy przedstawić w formie poniższej tabeli nr 11.

Tabela Nr 11. Wykaz zobowiązań zabezpieczonych na majątku

Lp.	Rodzaj zabezpieczenia	Kwota zobowiązania		Kwota zabezpieczenia		Na aktywach trwałych		Na aktywach obrotowych	
		na początek roku	na koniec roku	na początek roku	na koniec roku	na początek roku	na koniec roku	na początek roku	na koniec roku
1.	Weksle								
2.	Hipoteka								
3.	Zastaw, w tym: zastaw skarbowy								
4.	Inne (gwarancja bankowa, kara umowna)								
Ogółem									

W przypadku weksli niezawierających oznaczonej kwoty (*in blanco*) wskazane jest podanie ich liczby i ogólnej kwoty zobowiązań, z powstaniem których wiązało się wystawienie tych weksli.

I. Punkt 1.12.

Łączna kwota zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń.

W punkcie tym ujawnia się informację o stanie zobowiązań warunkowych na dzień bilansowy, jeżeli możliwość wypływu środków z tytułu wypełnienia obowiązku nie jest znikoma (tj. gdy jest znaczne).

Do każdego tego rodzaju zobowiązania warunkowego należy podać krótki opis charakteru zobowiązania warunkowego oraz ujawnić:

- szacunkową kwotę jego skutków finansowych,
- przesłanki świadczące o istnieniu niepewności co do kwoty lub terminu wypływu środków oraz
- możliwości uzyskania zwrotów.

Jeśli rezerwa i zobowiązanie warunkowe wynikają z tych samych okoliczności, ujawnia się informacje w sposób odzwierciedlający powiązanie między rezerwą i zobowiązaniem warunkowym.

Jednostka zaprzestaje ujawniać zobowiązania warunkowe w razie:

- utworzenia rezerw po ponownym zweryfikowaniu kryteriów,
- powstania zobowiązania wynikającego z okoliczności, dla których ujawniono zobowiązanie warunkowe lub

- ustania obecnego lub możliwego obowiązku.

Jeżeli jakakolwiek z wymaganych informacji dotyczących zobowiązań warunkowych nie została ujawniona z uwagi na to, że ze względów praktycznych okazało się to niewykonalne, o fakcie tym należy poinformować w informacji dodatkowej.

Wartość i rodzaj zobowiązań warunkowych należy przedstawić w formie tabeli nr 11.

Tabela Nr 12. Warunkowe zobowiązania wobec wierzycieli krajowych i zagranicznych

Lp.	Tytuł zobowiązania warunkowego	Stan	
		na początek roku obrotowego	na koniec roku obrotowego
1.	Udzielone gwarancje i poręczenia, w tym: udzielone dla jednostek powiązanych		
2.	Kaucje i wadia		
3.	Zawarte, lecz jeszcze niewykonane umowy		
4.	Nieuznane roszczenia wierzycieli		
5.	Inne		
Ogółem			

m. Punkt 1.13.

Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie

Jeżeli w ocenie jednostki kwoty dokonywanych rozliczeń międzyokresowych są istotne, to w tej pozycji informacji można zaprezentować je w formie zestawienia w przykładowej tabeli Nr 13.

Tabela Nr 13. Istotne pozycje rozliczeń międzyokresowych

Lp.	Wyszczególnienie (tytuły)	Stan na	
		początek roku obrotowego	koniec roku obrotowego
1.	Ogółem czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym: (należy wyszczególnić ważniejsze tytuły figurujące w księgach rachunkowych, np.: <ul style="list-style-type: none">- opłacone z góry czynsze- prenumeraty- polisy ubezpieczenia osób i składników majątku)		
2.	Ogółem rozliczenia międzyokresowe przychodów (pasywa bilansu)		

n. Punkt 1.14.

Łączna kwota otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie.

Powyższe dane należy przedstawić w formie poniższej tabeli nr 14.

Tabela 14. Kwota otrzymanych gwarancji i poręczeń według stanu na dzień bilansowy

Lp.	Wyszczególnienie (rodzaj otrzymanych gwarancji i poręczeń)	Kwota otrzymanych gwarancji i poręczeń	Kwota zobowiązań zabezpieczonych otrzymanymi gwarancjami i poręczeniami
1.			
2.			
3.			
Ogółem:			

o. Punkt 1.15.

Kwota wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze.

W powyższym punkcie należy wykazać wartość świadczeń pracowniczych wypłaconych w trakcie roku obrotowego.

Tabela 15. Wypłacone świadczenia pracownicze

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Odprawy emerytalne		
2.	Nagrody jubileuszowe		
3.	Inne		
Ogółem:			

p. Punkt 1.16.

Inne informacje.

W powyższym punkcie należy przedstawić inne, istotne zdaniem jednostki informacje.

2.

a. Punkt 2.1.

Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów

W tej pozycji należy podać informacje umożliwiające dokonanie oceny sumy odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, wykazanej w rachunku zysków i strat w pozostałych kosztach operacyjnych. Odpisów aktualizujących wartość zapasów dokonuje się w sytuacji, gdy cena nabycia lub koszt wytworzenia są wyższe od ich ceny sprzedaży netto na dzień bilansowy (zdefiniowanej w art. 28 ust. 5 ustawy o rachunkowości).

- utratę wartości zapasów może przykładowo powodować: zaleganie na skutek utraty cech użytkowych, handlowych,
- nadmiar w związku z błędnym określeniem potrzeb, utratą rynków zbytu,
- obniżenie cen rynkowych spowodowane wahaniami kursów na giełdach towarowych.

W pozycji tej wykazuje się kwotę dokonanych w danym roku obrotowym odpisów aktualizujących, a nie ich saldo.

Powyższe dane należy przedstawić w formie poniższej tabeli nr 16.

Tabela 16. Odpisy aktualizujące wartość zapasów

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Materiały		
2.	Towary		

b. Punkt 2.2.

Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie; w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym

Podaje się w tej pozycji wielkość kosztów poniesionych w ciągu roku w związku z budową środków trwałych siłami własnymi oraz kwotę odsetek i różnic kursowych od zobowiązań w walutach obcych zaciągniętych na finansowanie budowy (art. 28 ust. 8 pkt 2 ustawy o rachunkowości).

Wskazane jest wyspecyfikowanie w tej pozycji informacji zarówno kosztów dotyczących poszczególnych wybudowanych w ciągu roku i już przyjętych do używania środków trwałych, jak i obiektów znajdujących się w trakcie budowy.

Powyższe dane należy przedstawić w formie poniższej tabeli nr 17.

Tabela 17. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym: - odsetki, które powiększyły ten koszt w roku obrotowym - różnice kursowe, które powiększyły ten koszt w roku obrotowym		

c. Punkt 2.3.

Kwota i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie.

W powyższym punkcie należy wskazać przychody i koszty, które mają nadzwyczajną wartość lub wystąpiły incydentalnie.

Tabela 18. Przychody/koszty o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe informacje
1.	Przychody: - o nadzwyczajnej wartości, -które wystąpiły incydentalnie		
2.	Koszty: - o nadzwyczajnej wartości, -które wystąpiły incydentalnie		

d. Punkt 2.4.

Kwota należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych.

Punkt nie dotyczy jednostek samorządu terytorialnego.

e. Punkt 2.5.

Inne informacje.

W powyższym punkcie należy przedstawić inne dane dotyczące wyniku finansowego, które mogą się przyczynić do zrozumienia sytuacji jednostki, to należy je tu ujawnić.

3.

- Punkt 3.1.

Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki.

- **Informacje o przeciętnym w roku obrotowym zatrudnieniu, z podziałem na grupy zawodowe**

Tabela Nr 19. Stan i struktura zatrudnienia w roku obrotowym

Lp.	Wyszczególnienie	Przeciętne zatrudnienie
1.	Pracownicy umysłowi	
2.	Pracownicy na stanowiskach robotniczych	
3.	Pracownicy zatrudnieni poza granicami kraju	
4.	Uczniowie	
5.	Osoby przebywające na urloпах bezpłatnych i wychowawczych	
Ogółem		

W tej pozycji podaje się dane wykazane w sprawozdaniach sporządzonych na potrzeby Głównego Urzędu Statystycznego, a wypełniają ją wszystkie jednostki.

- **Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, wypłaconym lub należnym za rok obrotowy odrębnie za:**

- obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego,
- inne usługi poświadczające,
- usługi doradztwa podatkowego,
- pozostałe usługi.

W tej pozycji wykazuje się wynagrodzenie wypłacone lub należne za usługi świadczone przez biegłego rewidenta (lub podmiot uprawniony do badania) za rok obrotowy. Naszym zdaniem jednostka może wykazać zarówno wynagrodzenie za badanie sprawozdania finansowego za 2018 r. określone w umowie o badanie (tj. wypłacone w formie zaliczki w 2017 r. oraz tę część wynagrodzenia należnego, która zostanie wypłacona w 2018 r. po zakończeniu badania), jak i wypłacone w 2018 r. wynagrodzenie za badanie sprawozdania za 2017 r.

Odrębnie wykazuje się wynagrodzenie biegłego rewidenta (podmiotu uprawnionego do badania) za pozostałe usługi – wypłacone biegłemu w trakcie 2018 r. lub należne za ten rok.

▪ **Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego, w tym o rodzaju popełnionego błędu oraz kwocie korekty**

Pozycję tę wypełnia się z uwzględnieniem przepisów art. 54 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości. W myśl powołanych przepisów, jeżeli po zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego jednostka otrzymała informacje o zdarzeniach, które mają istotny wpływ na to sprawozdanie, to ich skutki ujmuje w księgach roku obrotowego, w którym informacje te otrzymała. Jeśli okazałoby się, że ze względu na istotność tych zdarzeń nie można uznać sprawozdania finansowego za rok obrotowy lub lata poprzednie za spełniające wymóg rzetelności i wiarygodności, to wówczas zdarzenia te należy uznać za błędy. Kwotę korekt spowodowanych usunięciem błędów należy odnieść na kapitał (fundusz) własny i wykazać jako „zysk (strata) z lat ubiegłych”.

W pozycji tej ujawnia się następujące informacje dotyczące korekty błędów popełnionych w poprzednich latach obrotowych:

- rodzaj błędu popełnionego w poprzednich latach,
- kwotę korekty dotyczącej bieżącego roku obrotowego i każdej korekty dotyczącej lat poprzednich,
- kwotę korekty dotyczącej okresów wcześniejszych od okresów uwzględnionych w danych porównawczych.

W przypadku, gdy ustalenie kwot korekt jest praktycznie niewykonalne, to jednostka wskazuje na sam fakt popełnienia błędu w poprzednich latach obrotowych oraz podaje, na czym on polegał i powody braku możliwości dokonania wiarygodnego szacunku korekt.

▪ **Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym**

Pozycję tę wypełnia się z uwzględnieniem art. 54 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Przepis ten stanowi, że jeżeli po sporządzeniu rocznego sprawozdania finansowego, a przed jego zatwierdzeniem, jednostka otrzymała informacje o zdarzeniach, które mają istotny wpływ na to sprawozdanie finansowe, lub powodujących, że założenie kontynuowania działalności przez jednostkę nie jest uzasadnione, powinna ona odpowiednio zmienić to sprawozdanie, dokonując jednocześnie odpowiednich zapisów w księgach rachunkowych roku obrotowego, którego sprawozdanie finansowe dotyczy, oraz powiadomić biegłego rewidenta, który sprawozdanie to bada lub zbadał. Jeżeli zdarzenia, które nastąpiły po dniu bilansowym, nie powodują zmiany stanu istniejącego na dzień bilansowy, to odpowiednie wyjaśnienia zamieszcza się w informacji dodatkowej. Zatem objaśnień w tej pozycji informacji dodatkowej będą wymagać te zdarzenia, które wprowadzą zmiany stanu istniejącego na

dzień bilansowy, jednak są ważne (istotne) dla dokonania właściwej oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki.

W pozycji tej podaje się lub aktualizuje już wykazane informacje lub ujawnia dla każdej kategorii (typu) zdarzeń informacje o:

- rodzaju zdarzenia,
- szacunkowej kwocie jego skutków finansowych lub stwierdza, że szacunek taki jest praktycznie niewykonalny.

Za istotne uważa się też informacje o tych zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym, w wyniku których zmianie uległy np. zobowiązania warunkowe.

- **Przedstawienie dokonanych w roku obrotowym zmian zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny oraz zmian sposobu sporządzania sprawozdania finansowego, jeżeli wywierają one istotny wpływ na sytuację majątkową, finansową i wynik finansowy jednostki, ich przyczyny i spowodowaną zmianami kwotę wyniku finansowego oraz zmian w kapitale (funduszu) własnym**

Pozycję tę wypełniają jednostki, które na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy o rachunkowości zmieniły w ciągu roku, ze skutkiem od pierwszego dnia roku obrotowego, dotychczas stosowane rozwiązania na inne, przewidziane ustawą.

Zmiany mogą dotyczyć przykładowo:

- metody ustalania wartości rozchodu składników rzeczowych aktywów obrotowych (materiałów, towarów, produktów),
- tworzenia rezerw na koszty, które dotąd nie były brane pod uwagę (np. na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i rentowe),
- ewidencji i rozliczania kosztów (na kontach odpowiednich zespołów),
- skorzystania lub rezygnacji z uproszczeń na jakie zezwala ustawa o rachunkowości,
- wyceny inwestycji w nieruchomości.

W tej pozycji informacji: wyjaśnia się przyczyny dokonania zmian, podaje się liczbowo wpływ dokonanych zmian na wynik finansowy lub kapitał (fundusz) własny, podaje się dane za poprzedni rok obrotowy doprowadzone do porównywalności z danymi roku bieżącego, w którym dokonano zmian.

- **Informacje liczbowe zapewniające porównywalność danych sprawozdania finansowego za rok poprzedzający ze sprawozdaniem za rok obrotowy**

Ta pozycja informacji jest wypełniana w przypadkach, gdy wprowadzone w roku obrotowym zmiany zasad klasyfikacji zdarzeń, wyceny aktywów i pasywów itd. powodują, że zachwiana zostaje porównywalność danych zawartych w sprawozdaniu finansowym, w związku z czym nie jest możliwe prawidłowe

określenie dynamiki zmian zachodzących w jednostce, ani właściwa ocena sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku osiągniętego z działalności.

Pozycji tej nie wypełnia się, jeżeli dane porównawcze, których porównywalność – wobec zmian – została zakłócona, zostały wykazane po ich doprowadzeniu do porównywalności w bilansie, rachunku zysków i strat czy rachunku przepływów pieniężnych.

WÓJT

Jarosław Krzak

Wykaz jednostek organizacyjnych Gminy Ślemień

1. Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Ślemieniu
2. Przedszkole Publiczne w Ślemieniu
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ślemieniu
4. Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Ślemieniu
5. Urząd Gminy w Ślemieniu.

WOJT

Jarosław Krzak